

روابط جمهوری آذربایجان و ایران نیازمند مراقبت و توجه بیشتر مقامات دو کشور است

در حال حاضر حجم مبادلات ایران و باکو پایین است هرچند که اگر دو طرف توافق کنند می‌توان حجم مبادلات را در یک سال به یک میلیارد دلار افزایش دهند

/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران/سرویس آذربایجان

جمهوری آذربایجان با جمعیت 9 میلیون نفری و مشترکات فراوان می‌تواند به عنوان یکی از دروازه‌های ورود به بازارهای هدف در منطقه قفقاز شمالی مورد توجه صادرکنندگان بخش‌های دولتی و خصوصی ایران قرار گیرد.

روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان به دلایل قرابت‌های جغرافیایی، سوابق تاریخی و اشتراکات فرهنگی و دینی و مؤلفه‌های اقتصادی مثل ظرفیت‌های تجاری، شبکه ارتباطی و ترانزیت کالا و انرژی می‌تواند استراتژیک و با چشم‌اندازی مثبت باشد اما گاه شاهد فراز و نشیب‌هایی در مناسبات این دو کشور بوده‌ایم.

همچنین ایران و جمهوری آذربایجان، دارای ظرفیت‌های بسیار موثری هستند که شناخت این ظرفیت‌ها می‌تواند به همگرایی دو طرف کمک کرده و دو کشور را به شرکای راهبردی تبدیل کند. همچنین باکو به نقش و جایگاه رو به رشد ایران در جهان و منطقه آگاهی دارد و همچنین جمهوری اسلامی ایران نیز جمهوری آذربایجان را کشوری مهم در منطقه و دریچه‌ای به سوی قفقاز تلقی می‌کند و در حوزه‌های تجاری، ترانزیت و انرژی با توجه به مرزهای زمینی و دریایی مشترک، علاقمند به تحکیم مناسبات خود با باکو می‌باشد.

در همین راستا خبرگزاری موج با محمدرضا طالبی کارشناس مسائل آذربایجان و قفقاز گفتگویی انجام داده است که به شرح زیر است:

مناسبات میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان چه تأثیری در منطقه خواهد داشت؟

روابط مطلوب میان ایران و جمهوری آذربایجان می‌تواند به ثبات و تعادل در منطقه بینجامد و نقش مهمی در حفظ صلح و ثبات دو کشور ایفا کند. در عین حال اعتقاد داریم که عناصر ثلثی تلاش دارند فضای روابط دو کشور را تحت تأثیر قرار دهند، در این ارتباط نقش قدرت‌های فرا منطقه‌ای مشهود است و به عبارتی روابط جمهوری آذربایجان و جمهوری اسلامی ایران نیازمند مراقبت و توجه بیشتر مقامات دو کشور است.

حجم مبادلات ایران و باکو تا چه حد می‌باشد؟

در حال حاضر حجم مبادلات ایران و باکو پایین است هرچند که اگر دو طرف توافق کنند می‌توان حجم مبادلات را در یک سال به یک میلیارد دلار افزایش دهند و طبق آمار رسمی، بعد از استقلال جمهوری آذربایجان در سال 1991 حجم مبادلات این دو کشور به طور میانگین به 750 میلیون دلار افزایش یافته اما به مرور با گشایش سفارت اسرائیل در آذربایجان و مداخلات رژیم صهیونیستی در این کشور روابط تجاری میان این دو کاهش یافته است.

علی‌طالبی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری موج، در خصوص روابط تجاری و اقتصادی ایران و جمهوری آذربایجان تصریح کرد: روابط ایران و آذربایجان در بخش اقتصادی به دلیل ویژگی‌های جغرافیایی و همسایگی اش با ایران و همچنین مشترکات قومی و مذهبی میان این دو کشور باعث گسترش روابط شده است.

روابط تجاری این دو کشور را در چند سال گذشته چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بر اساس آمارهای موجود سال گذشته حجم مبادلات تجاری ایران و جمهوری آذربایجان در مجموع به 482 میلیون دلار رسید که از این میزان 370 میلیون دلار مربوط به صادرات ایران به این کشور و 112 میلیون دلار واردات کشورمان از جمهوری آذربایجان بود که تراز بازرگانی مثبت 258 میلیون دلاری برای ایران داشت.

این در حالی است که در سال 88 میزان واردات جمهوری آذربایجان از ایران حدود 272 میلیون دلار و میزان صادرات این کشور نیز حدود 171 میلیون دلار بود که این رقم توازن مثبت 201 میلیون دلاری به نفع جمهوری اسلامی ایران در بر داشت.

اکنون سطح روابط تجاری و بازرگانی این دو کشور را چگونه می‌بینید؟

اکنون سطح روابط این دو کشور کمتر از 250 میلیون دلار است که طی نشست‌های برگزار شده در چند سال گذشته میان این دو کشور توافق شده تا حجم مبادلاتشان را به 3 میلیارد دلار افزایش دهند اما متأسفانه این توافقات عملی نشد.

بیشترین کالاهایی که بین این دو کشور مبادله می‌شود چیست؟

هم‌اکنون پلاستیک، سیب زمینی، پیاز، محصولات کشاورزی، مصالح ساختمانی و کاشی از جمله کالاهایی است که از ایران به جمهوری آذربایجان صادر می‌شود و واردات کشورمان را از جمهوری آذربایجان آهن آلات و چوب تشکیل می‌دهد.

بیشتر از 90 درصد از مایحتاج مردم آذربایجان از ایران تأمین می‌شود چرا که از زمانی که مرزهای بین ایران و آذربایجان باز شده و رفت و آمد این دو کشور در قسمت‌های مرزی افزایش پیدا کرده آذری‌ها به مناطق مرزی آمده و مایحتاجشان را تهیه و تأمین می‌کنند.

آیا خطوط حمل و نقل میان این دو کشور توسعه یافته است؟

خطوط حمل و نقل میان ایران و آذربایجان گسترش یافته است و در سال‌های اخیر ساخت و ساز پروژه‌های بزرگ مسکونی، تجاری و راه‌سازی در جمهوری آذربایجان رونق زیادی گرفته و ضروری است صادرکنندگان مصالح ساختمانی تلاش کنند تا بخشی از مصالح مازاد ایران را به جمهوری آذربایجان صادر کنند با ملاقات معاونین گمرک دو کشور مشکلات گمرکی کمتر شده و تسهیلات برای تردد کالا و مسافر افزایش یافته اگرچه هنوز تا وضعیت مطلوب فاصله دارد. در نتیجه کامیون‌ها بین این دو کشور در رفت و آمد هستند و مشکلات ترانزیتی کاهش یافته است.

ایران، باکو و روسیه در مسیر جدید جاده ابریشم پروژه‌های راه‌سازی بزرگی در دست اجرا دارند که می‌توانند از طریق این جاده به خلیج فارس راه پیدا کنند.

طالبی در پایان تأکید کرد: با توجه به حسن‌حوالی و مرزهای مشترک بیش از 600 کیلومتری بین ایران و جمهوری آذربایجان و با توجه به توانمندی‌های اقتصادی ایران، دست‌اندرکاران اقتصادی کشورمان می‌توانند با برنامه‌ریزی‌های مناسب، به تدریج صادرات خود را به این کشور همسایه، رونق بیشتری دهند. /خ

پایان پیام.